

ՀՀ ֆինանսների նախարարություն

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 18/6

23 սեպտեմբերի 2014 թ.

Քննարկվեց «Դավալու գագ» ՍՊԸ 25.08.2014 թ-ի դիմում-գանգատը ՀՀ ՖՆ Արտաշատի ՏՀՏ 22.08.2014 թ-ի թիվ 5010121 ստուգման ակտի 3-րդ կետով «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածով նախատեսված պատասխանատվության միջոցը կիրառելու դեմ:

«Դավալու գագ» ՍՊԸ գանգատում բերված փաստարկները.

«Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ՝ օրենք) 32-րդ հոդվածով սահմանված է (մեջբերվում է). Սույն օրենքի 23 և 24.2 հոդվածների համաձայն հաշվարկված ԱԱՀ-ի գումարների վճարումները պետական բյուջե կատարվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի համար: Սույն օրենքի իմաստով ԱԱՀ-ի վճարման հաշվետու ժամանակաշրջան է համարվում յուրաքանչյուր եռամսյակը՝ բացառությամբ սույն հոդվածի երրորդ մասով սահմանված դեպքի: Այն անձանց համար, որոնց՝ սույն օրենքի 6 հոդվածի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ կետերով սահմանված գործարքներից հասույթը (առանց ԱԱՀ-ի) նախորդող օրացուցային տարում գերազանցել է 100 միլիոն դրամը, ԱԱՀ-ի վճարման հաշվետու ժամանակաշրջան է համարվում յուրաքանչյուր ամիսը: Հաշվարկված ԱԱՀ-ի գումարների վճարումները պետական բյուջե կատարվում են մինչև հաշվետու ժամանակաշրջանին հաջորդող ամսվա 20-ը ներառյալ: Օրենքի 32-րդ հոդվածը սահմանում է ԱԱՀ վճարող անձանց կողմից պետական բյուջե վճարման հետ կապված իրավահարաբերությունները սահմանելով, որ ԱԱՀ վճարողների կողմից պետական բյուջե վճարման վերջնաժամկետ՝ մինչև հաշվետու ժամանակաշրջանին հաջորդող ամսվա 20-ը ներառյալ և չի սահմանում ԱԱՀ հաշվարկի ներկայացման կարգ: Օրենքի 33-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված է, որ ԱԱՀ վճարողները սույն օրենքի 32 հոդվածով սահմանված ժամկետներում իրենց գրանցման վայրի հարկային տեսչության մարմին են ներկայացնում պետական բյուջե ԱԱՀ-ի վճարման համար համապատասխան հաշվարկներ՝ Հայաստանի Հանրապետության հարկային տեսչության կողմից սահմանված ձևով: Սակայն Օրենքի 32-րդ հոդվածով սահմանված է մեկ ժամկետ՝ հաշվետու ժամանակաշրջանին հաջորդող ամսվա 20-ը: Ընդ որում, 32-րդ հոդվածով սահմանված հաշվետու ժամանակաշրջանների տարանջատումը, կախված գործարքների մեծությունից, պայմանավորված է բացառապես վճարման պարտավորության առաջացման պահի որոշման նպատակով: Հետևաբար, Օրենքով և այլ իրավական ակտերով ԱԱՀ վճարողների համար սահմանված չէ հարկային մարմին ԱԱՀ-ի հաշվարկների եռամսյակային կամ ամսեկան տարբերակով ներկայացնելու պահանջ: Ընկերությունը կարծում է, որ տվյալ դեպքում էական է, որ հարկ վճարողը անկախ հաշվարկի եռամսյակային կամ ամսեկան ձևերից որն է ներկայացրել, ներկայացրած լինի հաշվարկը և այդ հաշվարկում հայտարարագրած լինի պետական բյուջե վճարման ենթակա պարտավորության չափը:

Ամփոփելով վերոգրյալը և հաշվի առնելով, որ եռամսյակի ընթացքում ներկայացվել են ԱԱՀ-ի ամսեկան հաշվարկներ, որոնցով ըստ էության, հայտարարագրվել են եռամսյակի համար պետական բյուջե վճարման ենթակա պարտավորության չափը, ընկերությունը գտնում է, որ «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածով սահմանված պատասխանատվությունը տվյալ դեպքում կիրառելի չէ:

«Ֆինանսների նախարարության հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը»

«ՖՆ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության:

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ համաձայն «Ֆինանսների նախարարի 18.06.2014 թ-ի թիվ 5010121 հանձնարարագրի «Դավալու գագ» ՍՊԸ-ում (այսուհետ նաև ընկերություն) իրականացվել է բյուջեի հետ փոխհարաբերությունների և հարկային մարմնի կողմից վերահսկվող ՀՀ օրենսդրության առանձին պահանջների կատարման ճշտության ստուգում: Արդյունքում կազմվել է ՀՀ ՖՆ Արտաշատի ՏՀՏ 22.08.2014 թ-ի թիվ 5010121 ստուգման ակտը, որով լրացուցիչ գանձման է առաջադրվել ընդամենը 11.035.329 դրամ, ինչպես նաև հարկի պակասեցվող գումար՝ 4.837.032 դրամ:

«Դավալու գագ» ՍՊԸ գանգատը վերաբերվում է ստուգման ակտով «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի դրույթները կիրառելու արդյունքում ավելացված արժեքի հարկի գծով լրացուցիչ առաջադրված պարտավորությանը: Ստուգման ակտի 3-րդ կետով մասնավորապես արձանագրվել է.

Ներկայացված փաստաթղթերի ստուգումից պարզվել է, որ ընկերության 2012 թ-ի իրացման շրջանառությունը (առանց ԱԱՀ-ի) կազմել է 93.808.588 դրամ: «ԱԱՀ-ի մասին» ՀՀ օրենքի 32-րդ հոդվածի 2-րդ մասի և 33-րդ հոդվածի առաջին մասի համաձայն, ընկերությունը պարտավոր էր յուրաքանչյուր եռամսյակին հաջորդող ամսվա 20-ը ներառյալ ՏՀՏ ներկայացնել ԱԱՀ-ի եռամսյակային հաշվարկներ: «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 15-րդ հոդվածի գ) կետի համաձայն ընկերությունը պարտավոր էր սահմանված ժամկետում հարկային մարմին ներկայացնել հարկային օրենսդրությամբ նախատեսված հաշվետվություններ, հաշվարկներ, իսկ նույն օրենքի 15.1 հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն, սահմանված եղանակով և ժամկետում հաշվարկը, հայտարարագիրը կամ օրենքով կամ այլ իրավական ակտերով սահմանված այլ փաստաթուղթ հարկային մարմին չներկայացնելը առաջացնում է «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածով սահմանված պատասխանատվություն: Հետևաբար ընկերության կողմից ներկայացված ԱԱՀ-ի ամսական հաշվարկները համարվում են չներկայացված:

Ստուգմամբ պարզվել է նաև, որ ընկերության 2013 թ-ի 1-ին, 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ եռամսյակների իրացման շրջանառությունները կազմում են համապատասխանաբար 25116228 դրամ, 26502680 դրամ, 33078980 դրամ և 35445496 դրամ:

Դեկավարվելով «ԱԱՀ-ի մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ, 23-րդ հոդվածների և 43.1 հոդվածի երկրորդ մասի դրույթներով հաշվարկվել են ըստ հաշվետու ժամանակաշրջանների բյուջե վճարման ենթակա ԱԱՀ-ի գումարները, որոնք կազմում են 2013 թ-ի 1-ին եռամսյակում 826.979 դրամ, 2-րդ եռամսյակում 885.096 դրամ, 3-րդ եռամսյակում 1.712.040 դրամ և 4-րդ եռամսյակում 1.715.678 դրամ: Արդյունքում, հիմք ընդունելով «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 15-րդ հոդվածի գ) կետի, 15.1-րդ և 24-րդ հոդվածների, ինչպես նաև «ԱԱՀ-ի մասին» ՀՀ օրենքի 23-րդ, 32-րդ, 33-րդ և 43.1 հոդվածների դրույթները ավելացված արժեքի հարկի գծով լրացուցիչ գանձման է առաջադրվել ընդամենը 9.735.601 դրամ: Միաժամանակ ընկերության ԱԱՀ-ի անձնական հաշվի քարտից նվազեցման է առաջադրվել 2013 թ-ի ընթացքում ամսական ԱԱՀ-ի հաշվարկներով հաշվարկված ԱԱՀ-ի գումարները՝ ընդամենը 4.837.032 դրամ:

Քննարկվող դեպքում «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածով նախատեսված պատասխանատվության միջոցը կիրառելու համար հիմք է հանդիսացել այն հանգամանքը, որ 2013 թ-ի ընթացքում ընկերության կողմից ԱԱՀ-ի եռամսյակային հաշվարկներ ներկայացնելու փոխարեն, ներկայացվել են ԱԱՀ-ի ամսական հաշվարկներ: Մասնավորապես, դեկավարվելով «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 15.1-րդ հոդվածի դրույթներով ստուգման ակտով ընկերության կողմից ներկայացված ԱԱՀ-ի ամսական

հաշվարկները համարվել են չներկայացված, ինչը և հիմք է հանդիսացել «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի դրույթները կիրառելու համար:

Սակայն հարկ է նշել, որ ընկերության կողմից ԱԱՀ-ի եռամսյակային հաշվարկներ ներկայացնելու փոխարեն ԱԱՀ-ի ամսական հաշվարկներ ներկայացվելու պայմաններում պետական բյուջե վճարվող ԱԱՀ-ի գումարների չափը չի փոփոխվել, այսինքն՝ դրա հետևանքով պետական բյուջե պակաս ԱԱՀ-ի գումար չի վճարվել: Ընդհակառակը, ԱԱՀ-ի ամսական հաշվարկներ ներկայացվելու արդյունքում ընկերության կողմից ԱԱՀ-ի գծով պարտավորությունները կատարվել են սահմանված ժամկետից շուտ:

Այս կապակցությամբ հարկ է նշել, որ «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 5-րդ հոդվածի համաձայն. «Վարչարարություն իրականացնելիս վարչական մարմիններին արգելվում է միայն ձևական պահանջների պահպանման նպատակով անձանց ծանրաբեռնել պարտականություններով կամ մերժել նրանց որևէ իրավունք տրամադրելը, եթե նրանց վրա դրված պարտականությունները բովանդակային առումով կատարված են»:

Հանձնաժողովը գտնում է, որ քննարկվող դեպքում ընկերության կողմից իր վրա դրված պարտականությունները բովանդակային առումով, ըստ էության, կատարված են: Հետևապես, ընկերության գանգատը ստուգման ակտով «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածով նախատեսված դրույթները կիրառելու դեմ, ենթակա է բավարարման:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի և «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով Հանձնաժողովը

ո ռ ո շ ու մ է՝

«Դավալու գագ» ՍՊԸ 25.08.2014 թ-ի դիմում-գանգատը բավարարել:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ

